

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 95

van **KATHLEEN KREKELS**

datum: 31 oktober 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leerlingen met een functiebeperking - Speciale onderwijsleermiddelen (SOL's)

Leerlingen met een functiebeperking die les volgen in een school voor gewoon onderwijs kunnen gebruikmaken van speciale onderwijsleermiddelen (SOL's). Speciale onderwijsleermiddelen zijn hulpmiddelen om les te kunnen volgen in de klas. Ze worden toegekend door de Cel Speciale Onderwijsleermiddelen van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) aan leerlingen uit het basis-, secundair en hoger onderwijs, en aan cursisten uit de basiseducatie en het volwassenenonderwijs.

Om speciale onderwijsleermiddelen aan te vragen, moet de leerling, student of cursist beschikken over een medisch attest dat de beperking omschrijft. Een tweede voorwaarde is een duidelijke motivering waarom het hulpmiddel noodzakelijk is in het gewoon onderwijs.

Speciale onderwijsleermiddelen worden opgedeeld in twee categorieën. Onder de gewone hulpmiddelen verstaan we onder meer omzettingen of aanpassingen van studiemateriaal, bijvoorbeeld naar braille, grootletterdruk of vergrotende kopieën, kopieën van notities en technische apparatuur zoals brailleleesregels, leesloepen, aangepaste tafels en stoelen. Een tweede categorie betreft de tolkondersteuning voor doven of slechthorenden.

1. Kan de minister voor het schooljaar 2018-2019 een overzicht geven van het aantal leerlingen dat gebruikmaakte van speciale onderwijsleermiddelen?
 - a) Graag een opdeling per onderwijsniveau en onderwijsnet.
 - b) Graag een opsplitsing tussen gewone hulpmiddelen en tolkondersteuning.
2. Hoeveel leerlingen kregen een negatief antwoord op hun aanvraag tot speciale onderwijsleermiddelen?
 - a) Graag een opdeling per onderwijsniveau en onderwijsnet.
 - b) Graag een opsplitsing tussen gewone hulpmiddelen en tolkondersteuning.
 - c) Wat was de reden voor het negatieve antwoord?
3. Hoeveel bedroeg de totale kostprijs voor het toekennen van speciale onderwijsleermiddelen?
 - a) Graag een opdeling per onderwijsniveau.
 - b) Graag een opsplitsing tussen gewone hulpmiddelen en tolkondersteuning.

4. Kan de minister voor het schooljaar 2018-2019 een overzicht geven van het aantal toekenningen per type speciale onderwijsleermiddelen?
5. Hoe evalueert de minister deze cijfers ten opzichte van de voorbije schooljaren?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 95 van 31 oktober 2019

van **KATHLEEN KREKELS**

Om de vragen te beantwoorden, doe ik een beroep op de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). De databanken werden geraadpleegd op 08/11/2019.

1. In het schooljaar 2018-2019 kende AGODI speciale onderwijsleermiddelen toe aan 651 leerlingen, studenten en cursisten; 443 leerlingen maakten gebruik van gewone hulpmiddelen (dit is o.a. aangepast meubilair, technische apparatuur of omzettingen van lesmateriaal), 208 leerlingen maakten gebruik van tolkondersteuning.

De volgende tabellen splitsen de cijfers over het aantal leerlingen dat gebruik maakt van gewone hulpmiddelen en van tolkondersteuning op naar onderwijsniveau en onderwijsnet. Leerlingen kunnen in de loop van het schooljaar van onderwijsniveau en/of net veranderen. Dit heeft tot gevolg dat sommige leerlingen dubbel voorkomen in de cijfers wanneer deze hieronder opgedeeld worden per niveau en net.

Tabel 1: aantal leerlingen (met een positieve beslissing) per onderwijsniveau

Onderwijsniveau	Gewone hulpmiddelen	Tolkondersteuning
Basisonderwijs	252	31
Secundair onderwijs	137	87
Hoger onderwijs	44	57
Volwassenenonderwijs	10	36

Tabel 2: aantal leerlingen (met een positieve beslissing) per onderwijsnet

Onderwijsnet	Gewone hulpmiddelen	Tolkondersteuning
Gemeenschapsonderwijs	51	24
Vrij gesubsidieerd onderwijs	293	140
Officieel gesubsidieerd onderwijs	69	20
Andere*	31	27

*De instellingen onder de categorie 'andere' zijn instellingen voor hoger onderwijs die in de databanken niet aan een onderwijsnet gekoppeld zijn.

2. Acht leerlingen kregen tijdens het schooljaar 2018-2019 een negatief antwoord op hun aanvraag voor speciale onderwijsleermiddelen. Het betreft enkel aanvragen voor gewone hulpmiddelen. Alle aanvragen voor tolkondersteuning werden goedgekeurd.

De volgende tabellen splitsen de cijfers over het aantal leerlingen dat een negatieve beslissing kreeg voor gewone hulpmiddelen op naar onderwijsniveau en onderwijsnet.

Tabel 3: aantal leerlingen (met een negatieve beslissing) per onderwijsniveau

Onderwijsniveau	Gewone hulpmiddelen
Basisonderwijs	7
Secundair onderwijs	1
Hoger onderwijs	0
Volwassenenonderwijs	0

Tabel 4: aantal leerlingen (met een negatieve beslissing) per onderwijsnet

Onderwijsnet	Gewone hulpmiddelen
Gemeenschapsonderwijs	2
Vrij gesubsidieerd onderwijs	2
Officieel gesubsidieerd onderwijs	4

Bij vier leerlingen kwam het aangevraagde hulpmiddel niet in aanmerking voor financiering door de cel Speciale Onderwijsleermiddelen. In twee gevallen werd de noodzaak van het aangevraagde hulpmiddel, ondanks bijkomende motivatie, onvoldoende aangetoond. Bij de twee andere leerlingen lag de kostprijs van het aangevraagde hulpmiddel lager dan het minimumbedrag van 74,37 euro.

3. Voor het schooljaar 2018-2019 bedroeg de kostprijs van de toegekende gewone hulpmiddelen 621.155 euro. Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger bedrag opgedeeld naar onderwijsniveau.

Tabel 5: kostprijs van de gewone hulpmiddelen per onderwijsniveau

Onderwijsniveau	kostprijs
Basisonderwijs	€ 290.438,86
Secundair onderwijs	€ 223.740,67
Hoger onderwijs	€ 101.160,97
Volwassenenonderwijs	€ 5.814,50

Voor de tolkondersteuning wordt er per kalenderjaar een bedrag vastgelegd. Voor 2018 bedroeg dit 2.294.000 euro. Dit bedrag werd nagenoeg volledig gebruikt. Voor 2019 is er 2.343.000 euro beschikbaar.

4. In het schooljaar 2018-2019 kende AGODI 935 speciale onderwijsleermiddelen toe. Onderstaande tabel deelt dit totaal aantal toekenningen op naar ondersteuningsvorm, namelijk technische hulpmiddelen en ergonomisch meubilair, omzettingen van lesmateriaal en tolkondersteuning. Sommige leerlingen kregen meer dan één toekenning. Daarom verschilt het totaal aantal toekenningen in de onderstaande tabel van het totaal aantal leerlingen in vraag 1.

Tabel 6: aantal toekenningen opgedeeld per type ondersteuningsvorm

Type ondersteuningsvorm	Aantal toekenningen
Technische hulpmiddelen en ergonomisch meubilair	370
Omzettingen van lesmateriaal	357
Tolkondersteuning	208

5. Ik stel vast dat het gebruik van speciale onderwijsleermiddelen toeneemt. In schooljaar 2018-2019 werden meer aanvragen voor speciale onderwijsleermiddelen ingediend voor meer leerlingen dan in schooljaar 2017-2018. Daarbovenop daalde het aantal negatieve beslissingen ook van 28 in schooljaar 2017-2018 naar 8 in schooljaar 2018-2019.

De toekenningen vertegenwoordigen in schooljaar 2018-2019 een iets lager budget dan in schooljaar 2017-2018.

Als minister van onderwijs zal ik het aantal aanvragen en toekenningen van speciale onderwijsleermiddelen goed monitoren om tijdig te kunnen detecteren of beleidsmatige aanpassingen vereist zijn om aan de toenemende vraag te kunnen beantwoorden.